

Raadsvoorstel

Onderwerp Gemeenterekening 2023 gemeente Groningen
Telnr. 14 050 Bijlagen 3

Registratienummer 153537-2024
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder maak een keuze

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 7 Jaar 2024
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de gemeenterekening 2023 van de gemeente Groningen vast te stellen;
- II. de kredietoverschrijdingen < € 50.000,- zoals toegelicht in de gemeenterekening 2023 te autoriseren;
- III. de in bijlage Toelichting resultaat en bestemming bij de gemeenterekening 2023 opgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2023, de nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen als ook het rentedragend maken van 2 voorzieningen vast te stellen;
- IV. de wijzigingen in de looptijden van de meerjarige projecten zoals vermeld in dit raadsvoorstel vast te stellen;
- V. de nacalculatie meerjarig project Virtueel Groningen vast te stellen;
- VI. de gemeentebegroting 2024 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de Gemeenterekening 2023, waarin wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2023. Wij vragen u de gemeenterekening vast te stellen. De gemeenterekening 2023 is ook als website beschikbaar.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Vaststelling van de gemeenterekening is een verplichting die voortvloeit uit de Gemeentewet. De gemeenterekening wordt onder verantwoordelijkheid van het college opgesteld. Met deze vaststelling geeft uw raad invulling aan haar controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid 2023 en de daarbij behaalde resultaten. In de gemeenterekening wordt ingegaan op de behaalde resultaten ten opzichte van de door de gemeenteraad vastgestelde begroting.

Door vaststelling van de gemeenterekening wordt het jaar 2023 afgesloten. Door het besluit over de bestemmingsvoorstellen wordt het rekeningsaldo verdeeld.

Leeswijzer

U ontvangt bij dit raadsvoorstel de volgende bijlagen:

- *Jaarverslag in 't kort*
In deze samenvattende opzet wordt de lezer snel en duidelijk geïnformeerd naar de inhoudelijke en financiële hoofdlijnen van de gemeenterekening. In het document zijn links opgenomen naar onderliggende informatie in de gemeenterekening zelf.
- *Toelichting resultaat en bestemming*
In de Toelichting resultaat en bestemming treft u een aantal overzichten aan. In overzicht 1 specificeren we de bestemmingsvoorstellen en lichten we deze toe. Overzicht 2 geeft de nieuw in te stellen of op te heffen reserves en voorzieningen aan. In overzicht 3 ten slotte zijn de begrotingswijzigingen voor 2024 opgenomen. Uw raad wordt gevraagd om de voorstellen in overzichten 1 t/m 3 vast te stellen.
- *Boekwerk gemeenterekening*
Als bijlage ontvangt u een pdf van de gemeenterekening 2023 Gemeente Groningen. Dit is een afdruk van de website. U kunt de website van de jaarrekening via financien.groningen.nl raadplegen.

Accountantscontrole 2023

De accountant heeft haar controle nagenoeg afgerond. Rond 6 juni ontvangen wij het definitieve accountantsverslag, samen met de controleverklaring. Deze stukken zullen u tijdig worden toegezonden zodat u deze bij uw besluitvorming kunt betrekken.

Kader

Het kader waarbinnen de gemeenterekening tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197 Gemeentewet). De raad stelt de gemeenterekening, bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag, vast (artikel 198 gemeentewet). Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden ontlast de vaststelling van de gemeenterekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (artikel 199 Gemeentewet).

Naast de externe regelgeving gelden de door uw raad vastgestelde kaders zoals deze zijn vastgelegd in verordeningen en raadsbesluiten. In december 2023 is een nieuwe financiële verordening vastgesteld die in werking is getreden per 1 januari 2023. Het artikel met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid is aanvullend in april 2024 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld.

Mutaties van reserves moeten altijd worden vastgesteld door uw raad en lopen via de begroting, begrotingswijzigingen of resultaatbestemming. In de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 is opgenomen dat indien dit tot onbedoelde administratieve resultaten leidt er bij het opstellen van de jaarrekening hiervan mag worden afgeweken. Dit is toegepast bij twee posten in de jaarrekening. Dit is zichtbaar bij deelprogramma's 1.1 en 4.2 en toegelicht bij het overzicht van de reserves in de gemeenterekening.

Door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording van het college van B&W zijn ook de spelregels rondom begrotingsrechtmatigheid gewijzigd. Waar het in eerdere jaren mogelijk was om bij de jaarrekening achteraf nog hogere lasten te autoriseren telt met ingang van 2023 iedere lastenoverschrijding mee als rechtmatigheidsfout. Deze zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Argumenten en afwegingen

Vaststellen van de gemeenterekening is een verplichting vanuit de Gemeentewet.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De gemeenterekening is het verantwoordingsdocument, waarmee de gemeente verslag uitbrengt van de behaalde beleids- en financiële resultaten over 2023.

Financiële consequenties

Het netto resultaat na aftrek van de bestemmingsvoorstellen laat een plus zien van 22,7 miljoen euro. We stellen voor dit toe te voegen aan de algemene reserve met de mogelijkheid om het bedrag in te zetten voor begroting 2025. Bij de tweede voortgangsrapportage van 2023 hebben we een bedrag van 7,8 miljoen euro onttrokken aan de algemene reserve ten behoeve van het voorkomen van begrotingsonrechtmatigheid. Deze onttrekking wordt weer gecompenseerd door het positieve resultaat dat we in de algemene reserve storten. Het bruto rekeningresultaat voor aftrek van bestemmingsvoorstellen over 2023 laat een plus zien van 65,0 miljoen euro. Dit bedrag is niet volledig vrij besteedbaar, maar blijft grotendeels (42,3 miljoen euro) beschikbaar voor het oorspronkelijke doel, bijvoorbeeld als het gaat om meerjarige projecten of samenwerkingsverbanden.

Ons college zal bij de begroting 2025 een voorstel doen om volgens de t-2-systematiek jaarlijks 10 miljoen euro vanuit het positieve rekeningresultaat in te zetten voor de begroting, in dit geval de begroting 2025.

Bij de behandeling van voorgaande jaarrekeningen is aan u toegezegd aan te geven waarom er op onderdelen budget overblijft en hoe dit opnieuw wordt ingezet. In hoofdlijnen zijn er drie belangrijke oorzaken aan te geven waarom er budget overblijft:

1. Een deel van de geplande activiteiten en projecten heeft vertraging opgelopen. Hierdoor zijn nog niet alle beschikbare budgetten ingezet. Dit is onder andere zichtbaar bij meerjarige projecten, Stedelijk Investerings Fonds (SIF) en samenwerkingsverbanden;
2. Vanuit het Rijk ontvangen we een vergoeding voor onze inzet voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De daadwerkelijke kosten die we hiervoor maken zijn lager, wat resulteert in een aanzienlijk positief resultaat;
3. Er zijn incidentele meeropbrengsten voor onder andere parkeren, grondzaken en onroerendezaakbelasting.

Meer details van deze en overige oorzaken zijn weergegeven bij de financiële toelichtingen van de programma's in de jaarrekening. Het voorstel van de inzet van het resultaat is weergegeven in de bijlage bij dit raadsvoorstel.

Weerstandsvermogen en financiële positie

Voor de rekening 2023 zijn de risico's en het beschikbare weerstandsvermogen geactualiseerd. Het weerstandsvermogen is nodig om tegenvallers op te kunnen vangen wanneer zich risico's voordoen. De actualisatie geeft het volgende beeld van het weerstandsvermogen voor de jaren 2024-2027. In dit beeld is geen rekening gehouden met toekomstige nieuwe investeringen waar risico's aan vast zitten.

Weerstandsvermogen rekening 2023	2024	2025	2026	2027
Ratio weerstandsvermogen	134%	138%	112%	108%
Verhouding reserves / benodigd weerstandsvermogen	68%	73%	59%	57%

De ratio weerstandsvermogen in 2024 komt uit op 134%. Deze loopt op tot 138% in 2025. Vanaf 2026 verwachten wij een structureel tekort. Dit zorgt voor een daling van de ratio weerstandsvermogen vanaf 2026. Ten opzichte van de begroting 2024 verslechtert de ratio weerstandsvermogen in 2024, 2025 en 2026 licht. Voor 2027 blijft dit gelijk aan de begroting 2024. Een nadere toelichting is in de gemeenterekening terug te vinden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen is gebaseerd op een groot aantal inschattingen. Voor een objectieve beoordeling van de financiële situatie van de gemeente kijken we ook naar financiële kengetallen. De kengetallen netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) en de solvabiliteit zijn gebaseerd op de omvang van de schulden en het eigen vermogen. De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) in de jaarrekening 2023 is 95,3% en de solvabiliteit is 10,3%. De solvabiliteit zit onder onze eigen streefwaarde van 20% en is in vergelijking met andere gemeenten laag. Voor de korte termijn hanteren we een streefwaarde van 10%. Volgens het meerjarenoverzicht zal in 2024 de solvabiliteit 9,9% en in 2026 11,2% zijn.

Voor 2024 en verder zien we grote investeringen op ons af komen voor onder andere de energietransitie, nieuwe gebiedsontwikkelingen, onderwijshuisvesting en de vervanging van maatschappelijk vastgoed, waaronder een nieuw muziekcentrum. Dat betekent een toename van de risico's op verschillende fronten en een grote toename van nieuw aan te trekken leningen. Deze ontwikkelingen zijn nog niet zichtbaar in de financiële kengetallen. Door de toename van leningen zal de solvabiliteit dalen.

Overige consequenties

Kredietoverschrijdingen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn 2 kredietoverschrijdingen geconstateerd. Deze kredietoverschrijdingen zijn vermeld in Overzicht 4 (Investeringen) bij de jaarrekening. Conform de financiële verordening 2023, artikel 10, is bij 1 project geen aanvullende kredietaanvraag in procedure gebracht en wordt deze met dit raadsvoorstel voorgelegd om te autoriseren:

- Michi-Noekie Zaagmuldersweg;

Bij het andere project met een kredietoverschrijding is in januari 2024 (aanvullend) krediet aangevraagd:

- Sontweg, Sloop Arriva-locatie

Looptijd meerjarige projecten

Van de volgende meerjarige projecten wijzigt de looptijd:

- Fonds Dijkpark loopt door tot in 2024 (was: 2023);
- Stadhuis tijdelijke huisvesting loopt door tot in 2024 (was: 2023);
- Herstelagenda Groningen vooruit loopt door tot in 2024 (was: 2023);
- Uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen loopt door tot in 2024 (was: 2023);
- Visie Martiniplaza loopt door tot in 2024 (was: 2023);
- Migratie E-suite loopt door tot in 2026 (was: 2023);
- Wietexperiment loopt door tot in 2030 (was: 2023).

Bijzonder resultaat SIF

Zoals vastgesteld in het kader SIF kunnen SIF middelen indien noodzakelijk worden geherprioriteerd binnen de SIF budgetten. Dit is verwerkt in de SIF bestemmingsvoorstellen. In een aantal gevallen zijn de SIF middelen herbestemd, maar wel binnen het kader van het SIF.

Vervolg

Na vaststelling van de gemeenterekening 2023 zal deze worden aangeboden aan de provincie als toezichthouder. Tevens wordt bij het CBS de verantwoording over specifieke uitkeringen (SiSa) en de Informatie voor Derden (IV3) aangeleverd.

Lange Termijn Agenda

Gemeenteraad 10 juli 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.